

Teuvo V. Riikonen: Armollinen erämaa. Katharos, 2009.

“Kun lukee erilaisia julkaisuja ja kuuntelee ihmisten puhetta huomaa, että moni tuntee olevansa aivan lopussa.”

*Lause **Teuvo Riikosen** kirjan johdannosta voisi olla kuin omasta suustani. Juuri näin olen monesti ajatellut milloin lenkkipolulla, kokoustauoilla tai Facebookin sivuja selatessani: miten tavattoman moni kokeekaan olevansa ”henkisesti ja hengellisesti erämaan armoilla”!*

Millainen on ihmisen erämaa – ympäröivää todellisuutta vai sisäistä autiutta? Toki me sen tiedämme, ja tunnistamme liiankin hyvin oman ja lähimmäisen vaikeudet: ihmissuhteiden solmut, uupumuksen, talouden tiukkuuden. Yksinäisyyden, näköalattomuuden tai ulkopuolisuuden tunteen – ja joidenkin kohdalla täysin kohtuuttomalta tuntuvan murheen ja epäoikeudenmukaisen kärsimyksen. Kaipauksen ja levottomuuden. Tai sitten sen, että on sisältä tyhjä ja turta.

Paavalikin sen näyttää tunnistavan kun hän kirjoittaa: ”Kaikki, mitä pyhät kirjoitukset sisältävät, on kirjoitettu meille opiksi, jotta saisimme siitä kestävyyttä, lohtua ja toivoa.” (Room. 15:4).

Kestävyyttä, lohtua, toivoa – kuinka sitä voi toiseen valaa tai itselleen ammentaa? Miten pimeässä yössä harhailevaa voi opastaa? Pitäisikö enneminkin odottaa tai vain tyytyä...?

Hengellinen lukeminen liittyy hengellisiin teksteihin, Raamattuun mutta muihinkin kirjoituksiin. Lectio tarkoittaa lukemista, Jumalan sanan tutkiskelua, oratio rukoilemista ja puhumista. Meditaatio tarkoittaa mietiskelyä. Mutta ehkä hengellisestä lukemisesta rohkenee puhua aina, kun teksti virittää omien elämänkysymysten tarkasteluun ja Jumalan tarkoituksen kyselemiseen. Ehkä siitä on kyse jopa silloin, kun ”tekstinä” on uutinen sanomalehdessä, sattumalta kuullut tärkeät sanat tai koko ympärillä sykkivä elämä, jos sitä katselee ja kuuntelee hengellisin silmin ja korvin?

Minut ’Armollinen erämaa’ vei muistoihin ja mietiskelyyn, monesti rukoukseen tai ajatuksessa lepäämiseen. Omien läpikäytyjen tai läsnä olevien kipujen, ponnistelujen ja seestymisenkin tunnistaminen toisten kokemuksissa, tunnoissa tai pohdinnoissa toi yhteistä ihmisyyttä iholle. Hyvä kirjaystävä kestää myös ajatusten erot, on tärkeää voida olla vuoropuhelussa. Asioiden pohdiskeleminen ja sanoittaminen vaikka vain omassa mielessä on hyväksi – jollain lailla se tekee levollisemmaksi, toisinaan syntyy oivalluksiakin.

’Armollinen erämaa’ on hyvä keskustelukumppani. Teuvo Riikonen kirjoittaa lämpimästi, myötätuntoisesti ja hyvällä tavalla arkisesti. Hän tuo keskusteluun mukaan elämänmakuisia tapahtumia, Raamatun sekä lukuisan määrän muita hengellisiä kirjoittajia, joista etenkin **Owe Wikström** ja **Peter Halldorf** jäivät mieleen. Kuten hekin, hän ammentaa myös läntisestä ja itäisestä perinteestä, erämaaisien ja -äitien kirkkaista sielun virroista tai kelttiläisen rukouksen väkevän luonnonvoimaisista aistimuksista.

Kestävyyttä, lohtua, toivoa... kyllä, sitä hengellinen lukeminen voi antaa! Kun luulen että kukaan ei tunne minun murhettani, kuulen toisen jakavan kokemukseni ja saan siitä voimia. Uskoessani olevani hukassa tai umpikujassa, joku osoittaa pimeässä tietä ja pitää kädestä kiinni. Kun mieli uhkaa täytyä ahdistuksella, epätoivolla tai luovuttamisen halulla, kuulen lausuttavan uutta luovia sanoja: toivo, rakkaus, luottamus, rauha, ilo... Jo kuuleminen käynnistää jotakin. Ne sanat voivat tulla lihaksi.

Me tarvitsemme sinnikkyyttä ja näkyä: näitä autiomaassa huutavia, lempeitä ja ymmärtäviä ääniä, jotka kertovat, että kaikesta huolimatta tällä kaikella on tarkoitus. Vaikka meidät viedään karuihin aikoihin, ei voittoa vie tyhjiys. Erämaa elää, siellä syntyy uutta. Erämaassakin on läsnä armo.

Marjaana Kanerva

TM Marjaana Kanerva työskentelee Seurakuntaopisto Agricolassa arjen kristillisyyden kouluttajana sekä suunnittelijana erilaisissa kirkon elämää koskevissa hankkeissa.

Hän on kirjoittanut lukuisia mm. Raamattua, uskonelämää, rukousta ja hiljaisuutta käsitteleviä oppimateriaaleja, artikkeleita ja kirjoja.

Erilaisia teoksia yhdistävä näkökulma on uskon ja elämänkysymysten pohdinta.